

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122200862
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122200862.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: L.. C. X., X.. X.X.XXXX, L. XXX XX F. Z. XXX, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, 089 01 Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: UniCredit Leasing Slovakia, a.s., Šancová 1/A, 814 99 Bratislava, IČO: 35730978, zastúpený: Mgr. Urban Wolf, advokát, 811 02 Bratislava, Tallerova 4, IČO: 42364485, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že úver z Kúpnej/Lízingovej zmluvy č. 5190 7577, zo dňa 17.07.2008 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov za konanie o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v rozsahu 100%.

III. Žalobu o určenie neprijateľných zmluvných podmienok vylučuje na samostatné konanie.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou z 19.1.2022 sa domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti z úveru z Kúpnej/Lízingovej zmluvy uzavretej so žalovaným XX.X.XXXX. Uviedol, že predmetom zmluvy bola kúpa/nájom konkrétneho motorového vozidla, ktorého predbežná kúpna cena bola vo výške 13.138,15 Eur, financovaná hodnota bola 11.824,34 Eur. Dohodnutá bola ročná úroková sadzba 9,73%, v zmluve bola uvedená RPMN vo výške 10,13%. Žalobca mal za to, že išlo o spotrebiteľský úver, pričom zmluva neobsahovala povinné náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. d/, g/, i/, j/ zákona č. 258/2001 Z.z. (adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, konečná splatnosť úveru, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov) a nebola v nej uvedená správna výška RPMN. Tá pri úvere 13.138,15 Eur činila 11,45% a ako dôkaz o tom predložil výpočet podľa internetovej interaktívnej kalkulačky Ministerstva financií SR z portálu finančnej osvedy a ochrany finančného spotrebiteľa. Uplatnený nárok odôvodnil s poukazom na § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. a § 11 od. 4 zákona č. 129/2010 Z.z.

2. Žalobca žiadal aj vyslovenie troch neprijateľných zmluvných podmienok uvedených v OP žalovaného a to v bode 6 Omeškanie, písm. b/ v znení: „V prípade omeškania lízengového nájomcu s lízingovými splátkami alebo inými platbami, je lízingový prenajímateľ oprávnený požadovať od lízingového nájomcu zmluvnú pokutu vo výške 0,1% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania. Za každú zaslanú upomienku má lízingový prenajímateľ okrem vyššie uvedeného právo požadovať od lízingového nájomcu zmluvnú pokutu vo výške 0,5% z upomínanej čiastky“. K tejto zmluvnej pokute uviedol, že nebola individuálne dojednaná a umožňuje žalovanému požadovať okrem úrokov z omeškania aj ďalšiu sankciu, ktorú nemal možnosť vo formulárovej zmluve odmietnuť.

3. Druhá žalovaná zmluvná podmienka je uvedená v bode 12 Záverečné ustanovenia, písm. j/ v tomto znení: „Vo veciach, neupravených lízingovou zmluvou a týmito Podmienkami, sa zmluvný vzťah medzi lízingovým prenajímateľom a lízingovým nájomcom spravuje príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a ostatných právnych predpisov, platných v SR.“ V súvislosti s touto zmluvnou podmienkou žalobca poukázal na § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka a tiež uznesenie Ústavného súdu SR I.ÚS 402/2013 zo dňa 19.6.2013. Uviedol, že výlučné spravovanie jeho záväzkového vzťahu ustanoveniami Obchodného zákonníka by bolo pre neho nevýhodnejšie, čím táto zmluvná podmienka vytvára materiálnu disproporciu v jeho neprospech podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže sa vopred vzdáva svojich zákonných práv a tým si zhoršuje svoje zmluvné postavenie, ako to predpokladá § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

4. Posledná žalovaná zmluvná podmienka je uvedená taktiež v bode 12 pod písm. k/ Záverečné ustanovenia v nasledovnom znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov, vzniknutých na základe lízingovej zmluvy a týchto Podmienok, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik lízingovej zmluvy, môžu byť predložené na rozhodnutie v rozhodcovskom konaní Stálemu rozhodcovskému súdu, zriadenému pri Asociácii lízingových spoločností SR v Bratislave. Zmluvné strany sa rozhodnutiu, vydanému v rozhodcovskom konaní, podriadia s tým, že takéto rozhodnutie bude pre zmluvné strany konečné a záväzné.“ Ohľadom tejto zmluvnej podmienky žalobca uviedol, že o jeho právach by mala rozhodovať súkromná osoba bez súdnej kontroly zmluvných podmienok. Dodal, že nemal možnosť k rozhodcovskej doložke vyjadriť svoj nesúhlas a preto je neplatná, pričom poukázal na nález Ústavného súdu SR III.ÚS 438/2018 zo dňa 11.6.2019.

5. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Vzniesol námietku premlčania a v súvislosti s ňou aj neprípustnosť žaloby v zmysle § 137 písm. c/ CSP, keďže úver bol splatený ešte v roku 2013 a zmluvné podmienky z roku 2008 žalovaný už dlhodobo nepoužíva. Uviedol tiež, že súčasťou zmluvy bol aj splátkový kalendár s označením každej splátky a jej rozlíšenia a uvedené sú aj splátky poisťného na havarijné poisťné a povinné zmluvné poisťenie, ktoré nie sú súčasťou splátok spotrebiteľského úveru, tá bola vo výške 7.445,55 SK, teda 247,15 Eur mesačne.

6. Žalovaný nesúhlasil s absenciou náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Adresa predávajúceho je uvedená v článku 5 písm. c/ Dodatku č. 1 k OP, konečná splatnosť úveru vyplýva zo splátkového kalendára, ako aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov. Celkové náklady spotrebiteľa sú uvedené v zmluve, podobne aj RPMN, ktorá podľa žalovaného bola vypočítaná správne. Žalobca totiž vychádzal z nesprávnej výšky splátky, do ktorej zahrnul aj poisťné. To sa však zohľadňuje až v súvislosti s novým zákonom č. 129/2010 Z.z. a ako dôkaz o tom predložil stanovisko Ministerstva financií SR z 25.6.2010 a predložil aj prepočet výšky RPMN s konkretizáciou vstupných údajov.

7. Žalovaný sa vyjadril aj k jednotlivým zmluvným podmienkam, ktoré sú predmetom žaloby. K prvej zdôraznil, že žiadny predpis nezakazuje použiť popri sebe úroky z omeškania a zároveň zmluvnú pokutu, o nej bol žalobca informovaný ešte pred uzavretím zmluvy, čo vyplýva z formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca na základe slobodnej a vážnej vôle zmluvu neodmietol, jej uzavretie potvrdil svojim podpisom. K druhej zmluvnej podmienke žalovaný uviedol, že dodatok č. 1 k OP bol vypracovaný pre spotrebiteľov, ako to vyplýva aj z jeho názvu, citoval tiež § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka a dodal, že žalovaný počas zmluvného vzťahu ani neuplatnil žiadne ustanovenia Obchodného zákonníka. Napokon k tretej zmluvnej podmienke opäť poukázal na Dodatok č. 1 k OP - článok 2 písm. k/, v ktorom sa uvádza, že spory sa budú riešiť prednostne mimosúdne a až následne súdnou cestou a tým boli vylúčené ustanovenia OP o možnosti rozhodcovského konania.

8. Žalobca v replike na toto vyjadrenie nesúhlasil s názorom o procesnej neprípustnosti žaloby. Poukázal na § 298 ods. 1 CSP, § 3 ods. 3, 5 vetu prvú zákona č. 250/2007 Z.z., § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka a tiež § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. Názor žalovaného je podľa neho v rozpore s článkom 6 ods. 1 a článkom 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS. Z úniovej a aj vnútroštátnej právnej úpravy vyplýva, že súd môže žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok zamietnuť len vtedy, ak súd zistí, že sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Citoval právne závery z uznesenia Najvyššieho súdu SR 6Cdo/27/2018 z 28.3.2019 a rozsudku 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, v zmysle ktorých žaloby o neprijateľné zmluvné podmienky sú žalobami podľa § 137 písm. d/ CSP, ktoré majú podklad v § 53 ods. 1 a § 53a Občianskeho zákonníka a tiež v § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a nie je u nich potrebné preukazovať naliehavý právny záujem. Plynutie času nemá vplyv na možnosť vyhovieť

žalobe o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, čo vyplýva aj z vyššie uvedeného rozhodnutia 6Cdo/127/2017 a tiež z viacerých rozsudkov Krajského súdu v Prešove (napr. 10Co/30/2018 z 9.4.2019, 18Co/282/2015 zo dňa 14.9.2016, 18Co/107/2017 zo dňa 9.5.2018). Žalobca nesúhlasil ani s námietkou premlčania, keďže uplatnené nároky nepredstavujú majetkové právo spotrebiteľa, ale je povinnosťou ex offo súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv. Zotrvál na svojom názore o chýbajúcich náležitostiach zmluvy, ktoré majú byť uvedené priamo v úverovej zmluve a nie v OP, alebo splátkovom kalendári, čo je obchádzanie zákona č. 258/2001 Z.z. a ako to uzavrel aj Krajský súd v Prešove v rozsudku 19Co/197/2013 zo dňa 8.4.2014. Navyše podľa neho splatnosť poslednej riadnej splátky v splátkovom kalendári nezodpovedá definícii konečnej splatnosti úveru. Zotrvál na tom, že ním predložený výpočet RPMN z oficiálnej kalkulačky Ministerstva financií SR je správny a žalovaný nepredložil spôsob výpočtu RPMN.

9. Žalovaný v duplike zotrval na svojej argumentácii o absencii naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe a s poukazom na účel žaloby o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, ktorým je zabrániť jej používaniu, čo uviedol aj Najvyšší súd SR v rozsudku 6Cdo/127/2017, pričom žalované zmluvné podmienky žalovaný už dlhodobo neužíva a teda prípadný rozsudok vyhovujúci určeniu neprijateľných zmluvných podmienok by nenapĺňal požadovaný účel. Zotrvál aj na námietke premlčania práva na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, čo je podľa neho majetkovým právom predstavujúcim plnenie spočívajúce v úrokoch a poplatkoch. Žalovaný zotrval na tom, že zmluva má všetky povinné náležitosti, keďže nemusí byť zhotovená v jednej listine, čo vyplýva aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/2015 (Home Credit Slovakia a.s. - Klára Bíroová), v danom prípade súčasťou zmluvy sú aj OP a ich dodatok, obe podpísané žalobcom. Zotrvál aj na nesprávnom výpočte RPMN zo strany žalobcu a predložil vyjadrenie riaditeľa odboru ochrany finančných spotrebiteľov Ministerstva financií SR, ktorý potvrdil nezáväzný charakter žalobcom použitej internetovej kalkulačky a zároveň žalovaný doložil svoj výpočet RPMN doplnením symbolov podľa príslušného vzorca. Podľa žalovaného preto žaloba o určenie neprijateľných zmluvných podmienok je len špekulatívna.

10. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami strán, Kúpnu/Lízingovou zmluvou zo dňa XX.X.XXXX, listom žalovaného o splnení záväzku zo dňa 5.8.2013, Obchodnými podmienkami prenajímateľa pre finančný lízing motorových vozidiel, dodatkom č. 1 k Obchodným podmienkam prenajímateľa pre finančný lízing motorových vozidiel pre spotrebiteľov, formulárom o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, splátkovým kalendárom, prepočtami RPMN, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

11. Dňa XX.X.XXXX bola uzavretá formulárová Kúpna/Lízingová zmluva č. XXXX-XXXX medzi žalovaným ako prenajímateľom a žalobcom ako nájomcom, jej predmetom bola kúpa/nájom konkrétneho motorového vozidla za predbežnú kúpnu cenu 395.800 SK (13.138,15 Eur) s financovanou hodnotou 356.220 SK (11.824,34 Eur). Dohodnutých bolo 60 lízingových splátok vo výške 1,8811% z kúpnej ceny. Vyčíslené boli celkové náklady vo výške 450.330 SK (14.948,22 Eur). V zmluve je uvedená tiež ročná úroková sadzba 9,73%, RPMN 10,13% a priemerná RPMN 12,5%. Záverečná časť zmluvy sa týka poistenia, v nej sa konštatuje, že poistenie je dohodnuté pri podpise zmluvy, nasledujú jednotlivé kolónky na rôzne druhy poistenia (bez možnosti poistenie odmietnuť), pričom krížikom je označené havarijne poistenie a povinné zmluvné poistenie. Na konci zmluvy sa uvádza, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú OP žalovaného pre finančný lízing motorových vozidiel.

12. Dňa XX.X.XXXX obaja účastníci zmluvy podpísali aj OP žalovaného pre finančný lízing motorových vozidiel. V nich splatnosť lízingovej splátky je upravená v bode 4 písm. c/ ako 5.deň v mesiaci.

13. V bode 6 písm. b/ spomínaných OP okrem iného je uvedený tento text: „V prípade omeškania lízingového nájomcu s lízingovými splátkami alebo inými platbami, je lízingový prenajímateľ oprávnený požadovať od lízingového nájomcu zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania. Za každú zaslanú upomienku má lízingový prenajímateľ, okrem vyššie uvedeného, právo požadovať od lízingového nájomcu zmluvnú pokutu vo výške 0,5 % z upomínanej čiastky.“

14. V bode 12 OP pod písm. j/ je uvedené nasledovné: „Vo veciach, neupravených lízingovou zmluvou a týmito Podmienkami, sa zmluvný vzťah medzi lízingovým prenajímateľom a lízingovým nájomcom spravuje príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a ostatných právnych predpisov, platných v SR.“

15. V bode 12 písm. k/ OP žalovaného sa nachádza tento text: „Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov, vzniknutých na základe lízingovej zmluvy a týchto Podmienok, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik lízingovej zmluvy, môžu byť predložené na rozhodnutie v rozhodcovskom konaní Stálemu rozhodcovskému súdu, zriadenému pri Asociácii lízingových spoločností SR v Bratislave. Zmluvné strany sa rozhodnutiu, vydanému v rozhodcovskom konaní, podriaďa s tým, že takéto rozhodnutie bude pre zmluvné strany konečné a záväzné.“

16. Dňa XX.X.XXXX účastníci podpísali aj dodatok č. 1 k OP prenajímateľa pre finančný lízing motorových vozidiel pre spotrebiteľov, v ňom v bode 5 písm. c/ sa uvádza, že akékoľvek reklamácie predmetu lízingu je možné uplatňovať na adrese dodávateľa uvedenej v záhlaví lízingovej zmluvy a akékoľvek reklamácie alebo sťažnosť je lízingový nájomca oprávnený uplatňovať v mieste sídla lízingového prenajímateľa v Bratislave, Plynárska 7/A.

17. Je zrejmé, že spomínané OP vrátane dodatku č. 1 žalobca prevzal spolu so zmluvou, pretože aj tieto listiny sú ním podpísané dňa XX.X.XXXX a obe predložil ako prílohy k svojej žalobe.

18. Žalovaný predložil Formulár o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré podpísal žalobca XX.X.XXXX, v ktorých pod písm. f/ je uvedené pri kolónke požadované ručenie alebo poistenie - povinné zmluvné poistenie a havarijné poistenie. Doložený bol aj splátkový kalendár k predmetnej lízingovej zmluve, ten však nie je podpísaný žalobcom. Obsahuje rozpis 60 splátok - poslednej 5.7.2013 po 7.445,55 SK a ich členenie na istinu a úrok a navyše je pri každej splátke uvedené aj havarijné poistné mesačne 858,- SK a poistné z povinného zmluvného poistenia 319,01 SK, takže celkovo mesačne mal žalobca uhrádzať 8.623,- SK. Žalovaný pripojil tiež údaje použité pre výpočet RPMN a to mesačnú splátku 7.445,55 SK, finančnú hodnotu 356.220 SK, 60 splátok, ročnú úrokovú sadzbu 9,73% a v tomto rozpise je uvedená aj suma 1.190 SK ako predajná cena s DPH a suma 2.380 SK ako paušálna náhrada nákladov za spracovanie zmluvy (č.l. 61).

19. Z listu žalovaného zo dňa 5.8.2013 vyplýva, že boli splnené všetky záväzky z lízingovej zmluvy voči žalovanému a preto lízingovému nájomcovi (nepochybne žalobcovi) vnikol nárok na odkúpenie predmetu lízingu na základe zmluvy XXXXXXXXX.

20. Je nesporné, že zmluva, ktorá je predmetom tohto sporu uzavretá oboma stranami je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

21. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

23. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Súd sa najprv zaoberal posúdením námietky premlčania vznesenej žalovaným, keďže ak by bola dôvodná žaloba by musel zamietnuť bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou uplatneného nároku.

26. S poukazom na § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka na posúdenie premlčania je potrebné aplikovať Občiansky zákonník a teda predovšetkým § 100 Občianskeho zákonníka.

27. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

28. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>. Záložné práva sa nepremľujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

29. Je teda nepochybné, že v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení sa premlčujú len majetkové práva, nie o určenie práva alebo právnej skutočnosti, ktoré len deklarujú určitý právny stav. Aj pri žalobe o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ide v podstate o určenie, že príslušná úverová zmluva v časti dohodnutých úrokov, prípadne poplatkov je absolútne neplatná pre rozpor so zákonom. Preto tak ako žaloba o absolútnu neplatnosť napr. kúpnej zmluvy (ktorej predmetom je tiež finančné plnenie) nepodlieha premlčaniu, tak premlčaniu nepodlieha ani žaloba o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorou sa len deklaruje právna skutočnosť, ktorá nastala zo zákona v dôsledku zákonnej fikcie, v tomto prípade uvedenej v § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ktorá platí bez ohľadu na to, či ju spotrebiteľ uplatnil alebo nie. Premlčaniu podlieha len právo na peňažné plnenie vyplývajúce z vyššie uvedenej fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Tie isté závery platia aj pri žalobe o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, aj v tom prípade súd vyhovením žalobe len deklaruje neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ktorá je neplatná ex tunc v takom prípade a premlčaniu by podliehalo len majetkové právo, ktoré by sa uplatnilo v dôsledku súdneho rozhodnutia o neprijateľnej zmluvnej podmienke. Súd teda zastáva názor, že nároky uplatnené touto žalobou premlčaniu nepodliehajú.

30. Žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súd považuje za procesne prípustnú. Jedná sa totiž o žalobu v zmysle § 137 písm. d/ CSP, podľa ktorej sa rozhoduje o určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Osobitným právnym predpisom umožňujúcim podanie tejto žaloby je § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. Podľa citovaného ustanovenia spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Súd pritom považuje za logické, že možnosť podania žaloby o bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru sa nevzťahuje len na spotrebiteľské úvery, ktoré boli poskytnuté počas účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z., ale aj na tie, ktoré vznikli za predchádzajúceho právneho predpisu, teda zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Citované zákonné ustanovenie totiž súd nepovažuje za hmotnoprávne ustanovenie, ale ustanovenie, ktoré má procesný charakter a teda sa aplikuje aj na skôr založené právne vzťahy. V § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. sa totiž neuvádza, že možnosť podania spomínanej žaloby sa vzťahuje len na spotrebiteľské úvery poskytnuté za účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z. a takáto úprava nie je daná ani v príslušnom prechodnom ustanovení. Súd teda dospel k záveru, že aj pri spotrebiteľských úveroch, ktoré boli poskytnuté za predchádzajúceho právneho predpisu t.j. zákona č. 258/2001 Z.z. má spotrebiteľ oprávnenie podať žalobu o bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru s poukazom na § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. a to znamená, že ide o žalobu podľa § 137 písm. d/ CSP, pri ktorej sa nevyžaduje preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ako je to pri § 137 písm. c/ CSP a preto argumentáciu žalovaného v tomto smere súd považuje za nesprávnu.

31. Následne súd podrobil súdnemu prieskumu zmluvu uzavretú medzi stranami, ktorej obsahom bolo aj poskytnutie spotrebiteľského úveru. Pre súd je v tomto smere relevantná len tá časť zmluvy, ktorá sa týka spotrebiteľského úveru, pričom túto časť zmluvy súd posudzoval podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy t.j. v danom prípade v znení účinnom od 2.4.2008 do 31.7.2008.

32. Podľa § 1 ods. 1 citovaného zákona tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

33. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

34. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

35. Podľa § 2 písm. c/ citovaného zákona celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom rozumejú všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru s výnimkou (okrem iných) poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru (bod 5).

36. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumie sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=02.04.2008>> z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru.

37. Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

38. Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

39. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

40. Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=02.04.2008>> musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=02.04.2008>>,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=02.04.2008>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=02.04.2008>> a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=02.04.2008>>,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=02.04.2008>>.

41. Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

42. Žalovanému možno dať za pravdu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí byť uzavretá len v jednom dokumente a teda jej súčasťou môžu byť aj ďalšie listiny. To však platí za predpokladu, že v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere bude jasný odkaz na konkrétne ustanovenia OP, aby spotrebiteľ mohol presne zistiť, kde sa nachádza každá z povinných informácií, ktoré neboli uvedené priamo v úverovej zmluve. Tento záver vyplýva z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, na ktorý poukázal sám žalovaný.

43. V tomto prípade však v predmetnej zmluve chýba adresa predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažnosti a hoci súčasťou zmluvy sú aj OP žalovaného, podľa súdu pri obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak táto nie je uvedená v zmluve, musí byť v nej odkaz na konkrétne ustanovenie OP, v tomto prípade na dodatok č. 1 k OP bod 5 písm. c/, čo však splnené nebolo. Je to logické aj preto, že OP sú často písané (napokon aj v tomto prípade) drobným písmom, neprehľadne a vo veľkom objeme a preto nemožno požadovať od spotrebiteľa, aby sám vyhľadával v takýchto listinách každú povinnú náležitosť zmluvy.

44. Za opodstatnené súd považuje aj tvrdenie žalobcu o absencii ďalších povinných náležitostí zmluvy a to konečnej splatnosti úveru a tiež výšky a splatnosti mesačnej splátky. Žalovaný sa bránil tým, že

tieto náležitosti boli uvedené v splátkovom kalendári (čo je pravda), ale splátkový kalendár nemožno považovať za súčasť zmluvy. V zmluve nie je o ňom ani zmienka, aby mal byť jej súčasťou. Navyše musel by byť podpísaný aj žalobcom, čo splnené nebolo. Žalovaný nepreukázal, že by splátkový kalendár odovzdal žalovanému a kedy, súdu ho predložil len sám žalovaný, ktorý nevedel vysvetliť prečo nebol podpísaný žalobcom, keď už spomínané OP a ich dodatok podpísal aj žalobca. Preto nie je možné vylúčiť, že bol zhotovený až po uzavretí predmetnej zmluvy, teda bez zmluvného konsenzu oboch účastníkov zmluvy, dôkazné bremeno na preukázanie opaku bolo na žalovanom, ten však toto dôkazné bremeno neuniesol.

45. Napokon k správnosti výšky RPMN súd uvádza, že súhlasí s tvrdením žalovaného, že výpočet predložený žalobcom z internetovej kalkulačky nie je hodnoverným dôkazom pre určenie jej správnej výšky. Zároveň súd dáva za pravdu žalovanému aj to, že žalobca použil nesprávne vstupné údaje do výpočtu RPMN, keďže medzi celkové náklady spotrebiteľa počítal aj povinné zmluvné poistenie a havarijné poistné, čo sa však s poukazom na § 2 písm. c/ bod 5 zákona č. 258/2001 Z.z. nepovažuje za náklady spotrebiteľa. O náklady by išlo len v prípade poistenia schopnosti splácať úver veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa. Pri výpočte RPMN je preto potrebné vychádzať z mesačnej splátky 247,13 Eur (7.445,55 SK) a pri úvere 11.824,34 Eur. Potom podľa výpočtu tej istej kalkulačky, ktorú použil žalobca, RPMN predstavuje len 9,29% (splátky boli stanovené na začiatku mesiaca, keďže pri tomto výpočte je potrebný aj tento údaj), teda RPMN by bola ešte nižšia ako je uvedená v zmluve, čo nemožno vnímať tak, že ide o údaj v neprospech spotrebiteľa, čo je však zásadné je to, že žalobca nepreukázal, že by RPMN v zmluve bola nesprávna, keďže vychádzal z nesprávnych vstupných údajov pre tento výpočet a preto tento jeho argument pre záver o bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru súd neuznal. Ako však už súd uviedol, dospel k záveru o absencii povinných náležitostí uvedených v § 4 ods. 2 písm. d/ a i/ zákona č. 258/2001 Z.z., ale navyše súd poukazuje aj na nejasný a nezrozumiteľný údaj týkajúci sa výšky spotrebiteľského úveru tak ako je formulovaný v zmluve. Za výšku úveru je potrebné považovať sumu 356.220 SK, avšak je ťažko pochopiteľné, prečo tento údaj v zmluve nebol označený zrozumiteľne ako výška úveru, ale ako financovaná hodnota. Preto by bolo možné uvažovať aj o absencii náležitosti uvedenej v § 4 ods. 2 písm. e/ citovaného zákona práve pre spomínanú nezrozumiteľnosť a neurčitosť v predmetnej zmluve. Chýbajúce vyššie uvedené povinné náležitosti zmluvy spôsobili zákonnú fikciu o bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 4 ods. 3 citovaného zákona a preto súd považoval za právne dôvodné tejto žalobe vyhovieť.

46. Ohľadom nároku na určenie neprijateľných zmluvných podmienok bude potrebné vykonať ešte ďalšie dokazovanie výsluchom žalobcu a preukázaním tvrdenia žalovaného o nepoužívaní žalovaných zmluvných podmienok v zmluvách a OP, preto súd žalobu v tejto časti vylúčil na samostatné konanie s poukazom na § 212 ods. 2 CSP.

47. O nároku na náhradu trov konania o určenie bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca pri tomto nároku bol v konaní v celom rozsahu úspešný a preto súd mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania, voči neúspešnému žalovanému, nakoľko nezistil žiadne dôvody pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

48. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.